

V Bruseli 18. februára 2026
(OR. en, es, fr)

Medziinštitucionálny spis:
2025/0132(COD)

6177/1/26
REV 1 ADD 1

CODEC 196
JAI 180
ASILE 16
FRONT 31

POZNÁMKA K BODU I/A

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Výbor stálych predstaviteľov/Rada

Predmet: Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,
ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2024/1348, pokiaľ ide o uplatňovanie
konceptu bezpečnej tretej krajiny (**prvé čítanie**)
– prijatie legislatívneho aktu
= vyhlásenia

Španielsko požiadalo, aby sa do zápisnice Rady vložilo toto vyhlásenie

1. Španielsko sa zaviazalo, že bude vykonávať Európsky pakt o prist'ahovalectve a azyle. Tento pakt predstavuje historický míľnik v rozvoji komplexnej politiky a právneho rámca EÚ pre riadenie azylu a migrácie. Nariadenie (EÚ) 2024/1348, ktorým sa stanovuje spoločné konanie o medzinárodnej ochrane, predstavuje kľúčovú zložku uvedeného právneho rámca.
2. Španielsko nepodporuje tento návrh na zmenu uvedeného nariadenia zo štyroch dôvodov, ktoré sa týkajú legislatívnej a právnej oblasti, vonkajších vzťahov a operačných aspektov.

3. Po prvé, nariadenie narúša integritu uvedeného paktu. Prináša zmenu Európskeho paktu o pristáhovalectve a azyle ešte pred tým, ako sa pakt začne uplatňovať v júni 2026. Táto zmena sa zavádza skôr, ako sme mohli zistiť, či riadne funguje nový právny rámec ako celok, a najmä pokiaľ ide o nové ustanovenia o koncepte bezpečnej tretej krajiny, ktoré sú už súčasťou nariadenia o konaní o azyle v znení dohodnutom koncom roka 2023. Okrem toho nariadenie prináša aj zmenu jedného z prvkov, ktorý sa z hľadiska dosiahnutia celkovej dohody ukázal ako mimoriadne citlivý, a to konceptu bezpečnej tretej krajiny. A napokon tento návrh nemožno posudzovať izolovane, ale v úzkej súvislosti s návrhom nariadenia o návrate a s centrami pre návrat, ktoré sú v ňom uvedené. Španielsko k takýmto repatriačným centrom v tretích krajinách pristupuje aj naďalej kriticky.
4. Po druhé, Španielsko vyjadruje právne obavy v súvislosti so skutočnosťou, že sa v znení uvádza možnosť uzavierať nezáväznú dojednania v tejto oblasti. Takéto dojednania neumožňujú zabezpečiť dodržiavanie práv a povinností žiadateľov, ktorí budú odovzdaní do tretej krajiny. Nie je zaručené, že týmto žiadateľom sa poskytne účinná ochrana v súlade s právom Únie a medzinárodným právom. Avšak, ak takéto dojednania nie sú navyše záväzné, vzniká otázka, ako by bolo možné presadiť povinnosť, aby ich členské štáty a tretie krajiny dodržiavali. Tým, že sa výslovne stanovuje možnosť, aby samotná Únia uzavierala nezáväznú dojednania alebo dohody s tretími krajinami v tejto oblasti, všetky členské štáty preberajú obrovskú zodpovednosť a neprijateľné riziko. Okrem toho vzniká vysoké riziko súdnych sporov z dôvodu možného porušenia zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia, ktorá je zakotvená v Charte základných práv Európskej únie a v Európskom dohovore o ľudských právach. Právne riziká sa spájajú aj s možným vplyvom na pravidlá určovania zodpovednosti. V tejto súvislosti nemožno vylúčiť, že odovzdania medzi členskými štátmi podľa nariadenia o riadení azylu a migrácie sa pozastavia, keďže existuje možnosť, že sa vnútroštátne súdy budú domnievať, že dané osoby nie je vhodné odovzdať do krajín, ktoré takéto dohody podpísali.

5. Po tretie, uzavretie takýchto dohôd Úniou alebo inými členskými štátmi s tretími krajinami susediacimi so Španielskom má priamy vplyv na dvojstranné vzťahy Španielska s týmito krajinami. V znení sa pre členské štáty, ktoré majú spoločnú hranicu, stanovuje mechanizmus predbežného informovania. Ten je však formulovaný tak, že by sa ním vylúčili kľúčové susedné krajiny Španielska, s ktorými by iné členské štáty mohli uzavrieť dohody bez toho, aby o tom informovali Španielsko a konzultovali s ním.
6. Po štvrté, na operačnej úrovni má Španielsko vážne pochybnosti o účinnosti a efektívnosti príslušného nariadenia. To, že kritérium väzby je nepovinné, vyvoláva otázky týkajúce sa udržateľnosti mechanizmu. Ak určitá osoba nemá rodinné, sociálne ani ekonomické väzby, Španielsko si kladie otázku, čo by tejto osobe zabránilo pokúsiť sa o návrat do Únie, ak má na život v neznámej tretej krajine len chabé vyhliadky. Ak by navyše niektoré členské štáty kritérium väzby uplatňovali a iné nie, viedlo by to skôr k vytvoreniu roztriešteného, a nie spoločného systému. Otázny je aj pomer nákladov a prínosov takéhoto opatrenia. Nevykonala sa žiadna aspoň trochu objektívna analýza nákladov a prínosov. V existujúcich podobných prípadoch sa však už preukázali vysoké náklady a obmedzené výsledky.
7. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je Španielsko **PROTI** prijatiu tohto nariadenia v navrhovanom znení.

Francúzsko požiadalo, aby sa do zápisnice Rady vložilo toto vyhlásenie

Francúzsko hlasuje proti prijatiu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2024/1348, pokiaľ ide o uplatňovanie konceptu „bezpečnej tretej krajiny“. Toto znenie prináša zmenu uplatňovania konceptu bezpečnej tretej krajiny, ktorá spôsobuje významné operačné, právne a politické riziká pre členské štáty, ktoré by sa rozhodli vzdať sa kritéria väzby, ako aj pre členské štáty, ktoré by sa rozhodli naopak, a o to viac pre tie, pre ktoré to nebude umožnené.

Odstránením kritéria väzby ako povinnej požiadavky a povolením možnosti uzavierať dohody alebo dojednania s tretími krajinami sa v znení spochybňuje krehká rovnováha dosiahnutá v rámci Paktu o migrácii a azyly, čím vzniká riziko pre jeho vykonávanie:

- znenie prináša riziko nárastu sekundárnych pohybov, ktoré z dôvodu chýbajúcej predchádzajúcej štúdie vplyvu nebolo možné posúdiť pred predložením legislatívnej revízie,
- znenie môže ovplyvniť realizáciu odovzdávania osôb medzi členskými štátmi v rámci dublinského mechanizmu, a teda podľa nariadenia (EÚ) 2024/1351 zo 14. mája 2024 o riadení azylu a migrácie,
- uvedené vyplýva najmä z možnosti uzavierať „dojednania“, ktoré vzhľadom na svoju nezáväznú povahu neumožnia členskému štátu využívať všetky záruky, ktoré sú potrebné na zabezpečenie toho, aby žiadateľ o azyl v tretej krajine, do ktorej ho zodpovedný členský štát zamýšľal vrátiť, mohol požívať úroveň ochrany vyžadovanú v koncepte bezpečnej tretej krajiny, najmä účinný prístup k takejto ochrane.

Francúzsko napokon pripomína, že je proti tomu, aby sa s takými dohodami alebo dojednaniaми spájalo financovanie zo strany EÚ, najmä prostredníctvom fondov pre vonkajšiu činnosť.